

**ZAKON
O TRŽIŠTU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA**

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda, organizovanje proizvođača poljoprivrednih proizvoda, mjere koje će se sprovoditi u okviru intervencije na tržištu poljoprivrednih proizvoda i druga pitanja od značaja za tržište poljoprivrednih proizvoda.

Primjena zakona

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se na sljedeće poljoprivredne proizvode:

- 1) žitarice i proizvode od žitarica;
- 2) šećer i proizvode dobijene prilikom prerade šećera;
- 3) pirinač;
- 4) sušeno krmno bilje;
- 5) hmelj;
- 6) maslinovo ulje i stone masline;
- 7) voće i povrće;
- 8) prerađevine od voća i povrća;
- 9) banane i prerađevine od banana;
- 10) vino;
- 11) živo drveće i druge biljke, lukovice, korjenje, rezano cvijeće i ukrasno lišće;
- 12) duvan i otpatke od davana;
- 13) lan i konoplju;
- 14) goveđe i teleće meso;
- 15) svinjsko meso;
- 16) ovčje i kozje meso;
- 17) jaja i živinsko meso;
- 18) mlijeko i mliječne proizvode;
- 19) etil alkohol poljoprivrednog porijekla;
- 20) pčelinje proizvode;
- 21) žive životinje;
- 22) čaj;
- 23) začine;
- 24) kafu;
- 25) sjeme;
- 26) masnoće i ulja biljnog i životinjskog porijekla (osim maslinovog ulja);
- 27) prerađevine od mesa;
- 28) hranu za životinje;
- 29) sirće.

Lista proizvoda iz stava 1 ovog člana sa tarifnim brojevima, odnosno oznakama, određuje se propisom organa državne uprave nadležnog za poslove poljoprivrede (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II. USLOVI ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Standardi za stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda

Član 3

Poljoprivredni proizvodi: voće, povrće i prerađevine od voća i povrća, živo bilje, jaja, živinsko meso, stone masline, masti biljnog i životinjskog porijekla i hmelj, mogu se stavljati na tržište samo ako ispunjavaju opšte i posebne standarde za stavljanje na tržište.

Vino i maslinovo ulje, mogu se stavljati na tržište, ako ispunjavaju standarde propisane zakonima kojima su uređeni vino i maslinovo ulje.

Proizvodi iz stava 1 ovog člana, treba da ispunjavaju i uslove propisane zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane.

Voće i povrće koje se stavlja na tržište kao svjež, mora biti zdravog i prikladnog izgleda, odgovarajućeg kvaliteta za stavljanje na tržište sa navedenom zemljom porijekla.

Standardi za stavljanje na tržište, koji se odnose na voće i povrće i prerađevine od voća i povrća, primjenjuju se u svim fazama prodaje, uključujući uvoz i izvoz.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, voće i povrće ne mora da ispunjava standarde za stavljanje na tržište u sljedećim slučajevima, ako:

- 1) su označeni i namijenjeni za preradu ili prehranu životinja;
- 2) ih proizvođač poljoprivrednih proizvoda isporučuje potrošačima za ličnu upotrebu bez naknade;
- 3) su oguljeni ili narezani, odnosno pripremljeni za jelo ili spremni za kuvanje;
- 4) se stavljaju na tržište, kao jestive klice nakon klijanja sjemena;
- 5) se isporučuju ili otpremaju objektima za obradu, pakovanje ili skladištenje;
- 6) se otpremaju iz objekata za skladištenje u objekte za pripremu i pakovanje.

Jaja koja proizvođač prodaje direktno krajnjem potrošaču ili lokalnoj pijaci ne moraju da ispunjavaju standarde za stavljanje na tržište.

Standarde iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Stavljanje na tržište voća i povrća

Član 4

Voće i povrće mogu stavljanje na tržište samo privredna društva i preduzetnici, odnosno druga pravna i fizička lica koja su upisana u registar trgovaca.

Voće i povrće, prilikom stavljanja na tržište mora da prati potvrda o usaglašenosti sa tržišnim standardima, koju izdaje Ministarstvo.

Izuzetno od stava 1 ovoga člana u registar trgovaca se ne upisuju pravna i fizička lica koja:

- 1) stavljaju voće i povrće na tržište iz člana 3 stav 6 ovog zakona;
- 2) vrše prevoz voća i povrća ili prodaju voće i povrće na malo.

Upis u registar trgovaca vrši se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Registar trgovaca vodi Ministarstvo.

Način vođenja registra trgovaca i obrazac zahtjeva za upis u registar trgovaca propisuje Ministarstvo.

Kontrola usaglašenosti voća i povrća sa tržišnim standardima

Član 5

Kontrolu usaglašenosti voća i povrća sa tržišnim standardima vrši Ministarstvo.

Kontrolu usaglašenosti voća i povrća sa tržišnim standardima, može da vrši i pravno lice koje je upisano u registar trgovaca i koje ovlasti Ministarstvo (u daljem tekstu: ovlašćeni trgovac).

Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, izdaje se pravnom licu ako ima:

- 1) zaposlena lica obučena za vršenje kontrole usaglašenosti voća i povrća;
- 2) odgovarajuću opremu za pripremu pakovanja voća i povrća.

Ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, neće se izdati pravnom licu za koje se kontrolom i procjenom rizika utvrdi da voće i povrće koje stavlja na tržište nije usaglašeno sa standardima.

Obuku iz stava 3 ovog člana, organizuje Ministarstvo na osnovu programa obuke za kontrolu usaglašenosti voća i povrća (u daljem tekstu: program obuke).

Ovlašćeni trgovci dužni su da vode evidenciju o izvršenim kontrolama usaglašenosti voća i povrća sa tržišnim standardima.

Način vođenja evidencije, vršenja kontrole iz stava 2 ovog člana i procjene rizika, način vršenja obuke za kontrolu usaglašenosti voća i povrća i program obuke propisuje Ministarstvo.

Obaveze prilikom otkupa mlijeka

Član 6

Mlijeko i mliječni proizvodi koji su namijenjeni direktnoj ljudskoj ishrani mogu se stavljanje na tržište, ako ispunjavaju uslove propisane zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane i koji su označeni prodajnom oznakom.

Privredna društva i preduzetnici, odnosno druga pravna i fizička lica koja su prvi otkuplivači i koja vrše otkup sirovog mlijeka, dužni su da mjesečno dostavljaju Ministarstvu izvještaj o količini otkupljenog sirovog mlijeka.

Sadržaj izvještaja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Oznake i prodajne oznake

Član 7

Goveđe, teleće i živinsko meso, jaja, masti biljnog i životinjskog porijekla, mlijeko i mliječni proizvodi, masti biljnog i životinjskog porijekla namijenjeni ljudskoj ishrani i stone masline mogu se stavljanje na tržište, samo ako su označeni oznakom i/ili prodajnom oznakom.

Način označavanja i prodajne oznake goveđeg, telećeg živinskog mesa, jaja, masti biljnog i životinjskog porijekla namijenjene ljudskoj ishrani, mlijeka i mliječnih proizvoda i stonih maslina propisuje Ministarstvo.

III. ORGANIZOVANJE PROIZVOĐAČA

Cilj organizovanja proizvođača

Član 8

Poljoprivredni proizvođači mogu se udruživati u organizacije proizvođača poljoprivrednih proizvoda (u daljem tekstu: organizacija proizvođača), radi:

- 1) planiranja proizvodnje prema potrebama tražnje na tržištu, kvaliteta i količine proizvoda;
- 2) objedinjavanja i plasiranja na tržište poljoprivrednih proizvoda članova organizacije, uključujući i direktnu prodaju;
- 3) racionalizacije troškova proizvodnje i povraćaja sredstava uloženi za zaštitu životne sredine, dobrobiti životinja i stabilizacije cijena poljoprivrednih proizvoda;
- 4) sprovođenja istraživanja o metodama održive proizvodnje, inovacijama u proizvodnji i obezbjeđenja konkurentnosti na tržištu;
- 5) promocije i pružanja tehničke pomoći za primjenu dobre poljoprivredne prakse;
- 6) podsticanja i pružanja tehničke pomoći za poboljšanje kvaliteta proizvoda i podsticanje proizvodnje proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla;
- 7) obezbjeđivanja upravljanja nusproizvodima i otpadom, zaštite kvaliteta vode, zemljišta i podsticanja biodiverziteta;
- 8) obezbjeđenja održivog korišćenja prirodnih resursa i ublažavanja klimatskih promjena;
- 9) promocije poljoprivrednih proizvoda i njihovog stavljanja na tržište;
- 10) obezbjeđivanja finansijskih sredstava za sprovođenje operativnih programa u sektoru voća i povrća;
- 11) obezbjeđivanja tehničke pomoći za korišćenje terminskih tržišta i sistema osiguranja.

Organizacija proizvođača

Član 9

Organizacija proizvođača može se osnovati samo na inicijativu poljoprivrednih proizvođača koji proizvode poljoprivredne proizvode (u daljem tekstu: poljoprivredni proizvođač), ako ispunjava sljedeće uslove:

- 1) ima najmanje pet članova - poljoprivrednih proizvođača;
- 2) ima utvrđen minimalni obim i vrijednost proizvodnje;
- 3) na tržište plasira proizvode koje su proizveli članovi organizacije proizvođača;
- 4) ima statut.

Statut organizacije proizvođača sadrži:

- 1) ciljeve organizovanja;
- 2) pravila organizovanja i poslovanja;
- 3) pravila organizacije proizvođača u pogledu izvještavanja o proizvodnji, stavljanju na tržište i zaštiti životne sredine;
- 4) visinu članarine za finansiranje organizacije proizvođača;
- 5) način prijema novih članova i istupanje iz organizacije proizvođača;
- 6) minimalno trajanje članstva koje ne može biti kraće od godinu dana;
- 7) način upravljanja i raspolaganja finansijskim sredstvima organizacije proizvođača.

Članovi organizacije proizvođača, dužni su da se pridržavaju pravila organizovanja i poslovanja organizacije proizvođača koja se odnose na:

- 1) planiranje proizvodnje;
- 2) podnošenje izvještaja o proizvodnji;
- 3) način i uslove proizvodnje;
- 4) prodaju proizvoda;
- 5) zaštitu životne sredine;
- 6) finansijske obaveze članova organizacije proizvođača.

Minimalni obim proizvodnje u zavisnosti od vrste poljoprivrednih proizvoda za koje se osniva organizacija proizvođača i bliža pravila organizovanja i poslovanja organizacija proizvođača za određene oblasti poljoprivredne proizvodnje, propisuje Ministarstvo.

Registar organizacija proizvođača

Član 10

Organizacije proizvođača upisuju se u Registar proizvođačkih organizacija (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

Organizacije proizvođača upisom u Registar stiču svojstvo pravnog lica.

Upis u Registar vrši se na osnovu podnijetog zahtjeva, uz koji se prilaže statut organizacije proizvođača.

Način vođenja Registra propisuje Ministarstvo.

Udruživanje organizacija proizvođača

Član 11

Organizacije proizvođača pojedinih poljoprivrednih proizvoda koje su upisane u Registar, mogu se udruživati u Udruženja organizacija proizvođača tih proizvoda.

Udruženja organizacija proizvođača, mogu za organizacije koje su udružene obavljati poslove iz njihove nadležnosti.

Udruženja organizacija proizvođača upisuju se u Registar.

Bliža pravila organizovanja i poslovanja Udruženja organizacija proizvođača propisuje Ministarstvo.

Međusektorske organizacije proizvođača

Član 12

Organizacije proizvođača koje se bave preradom, prodajom ili distribucijom određenih poljoprivrednih proizvoda, mogu se organizovati u međusektorske organizacije radi:

- 1) usklađivanja proizvodnje, prerade i prodaje određenih poljoprivrednih proizvoda sa zahtjevima i interesima potrošača;
- 2) promovisanja, racionalizacije i unapređivanja proizvodnje i prerade;
- 3) sprovođenja istraživanja tržišta u cilju usklađivanja načina plasiranja proizvoda na tržište;
- 4) objedinjavanja ponude proizvoda članova organizacije;
- 5) razvijanja metoda i instrumenata za unapređivanje kvaliteta proizvoda.

Organizacije iz stava 1 ovog člana upisuju se u Registar.

Bliža pravila organizovanja i poslovanja proizvođačkih organizacija propisuje Ministarstvo.

Ugovorni odnosi

Član 13

Privredna društva i preduzetnici, odnosno druga pravna i fizička lica koja vrše otkup sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja, radi dalje prerade ili plasmana na tržište, isporuku sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja mogu vršiti samo na osnovu zaključenog ugovora o isporuci.

Ugovor iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) cijenu po kojoj će isporučivati sirovo mlijeko, mliječne proizvode i žive životinje;
- 4) količinu, kvalitet i vrijeme isporuke;
- 5) trajanje ugovora;
- 6) način isporuke sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja;
- 7) druga pitanja od značaja za isporuku sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja.

IV. INTERVENCIJE NA TRŽIŠTU POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

Vrste intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda

Član 14

Intervencije na tržištu poljoprivrednih proizvoda obuhvataju sprovođenje:

- 1) mjera za stabilizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda; i
- 2) posebne podrške za poljoprivredne proizvode.

Mjere za stabilizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda

Član 15

Mjere za stabilizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda sprovode se u slučaju većih poremećaja u ponudi i potražnji poljoprivrednih proizvoda na domaćem tržištu, radi stabilizovanja cijena poljoprivrednih proizvoda i to:

- 1) javne intervencije;
- 2) pomoć za privatno skladištenje; i
- 3) posebne interventne mjere.

Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) na predlog Ministarstva donosi odluku o sprovođenju mjera iz stava 1 ovog člana.

Javne intervencije

Član 16

Kada cijene pojedinih poljoprivrednih proizvoda znatno padnu ispod tržišnih cijena, odnosno referentnih cijena, radi stabilizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, sprovodi se javna intervencija.

Javna intervencija obuhvata otkup viška poljoprivrednih proizvoda i njihovog skladištenja do ponovne stabilizacije cijena na tržištu poljoprivrednih proizvoda.

Javne intervencije sprovode se za sljedeće poljoprivredne proizvode: pšenicu, ječam, kukuruz i svježe ili rashlađeno goveđe meso sa tarifnim oznakama od 0201 10 00 i 0201 20 20 do 0201 20 50.

Otkup viškova poljoprivrednih proizvoda iz stava 2 ovog člana u okviru javne intervencije, vrši se po interventnoj cijeni koja ne može biti veća od referentne cijene.

Interventna cijena utvrđuje se na osnovu ponuđenih cijena po javnom pozivu i ne može biti veća od referentne cijene.

Referentnu cijenu utvrđuje Ministarstvo na osnovu troškova proizvodnje i kretanja cijena tih proizvoda na tržištu.

Prodaja poljoprivrednih proizvoda otkupljenih u okviru javne intervencije, mora se vršiti na način kojim se ne dovodi do poremećaja na tržištu poljoprivrednih proizvoda, osigurava jednak pristup poljoprivrednim proizvodima i jednako postupanje prema kupcima.

Način sprovođenja otkupa viškova poljoprivrednih proizvoda

Član 17

Otkup viškova poljoprivrednih proizvoda u okviru javne intervencije, vrši se na osnovu javnog poziva za podnošenje ponuda koji raspisuje Ministarstvo.

Ponudu za otkup viškova poljoprivrednih proizvoda po javnom pozivu, mogu podnijeti poljoprivredni proizvođači sa svojstvom pravnog lica, koji su upisani u registar poljoprivrednih gazdinstava, odnosno klanice upisane u registar odobrenih odnosno registrovanih objekata u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane.

Otkup viškova poljoprivrednih proizvoda u okviru javnih intervencija, može se vršiti samo za poljoprivredne proizvode porijeklom iz Crne Gore.

Otkupljeni poljoprivredni proizvodi skladište se do stabilizacije tržišta u skladištima, koja ispunjavaju tehničke uslove za skladištenje odgovarajućih poljoprivrednih proizvoda.

Prodaja viškova poljoprivrednih proizvoda nakon stabilizacije tržišta, vrši se putem javnog nadmetanja, a početna cijena ne smije biti manja od interventne cijene.

Sredstva za otkup i skladištenje viškova poljoprivrednih proizvoda u okviru javne intervencije obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Novčana sredstva prikupljena prodajom viškova poljoprivrednih proizvoda prihod su Budžeta Crne Gore.

Tehničke uslove i opremu za skladišta, prema vrstama poljoprivrednih proizvoda i način skladištenja viška poljoprivrednih proizvoda propisuje Ministarstvo.

Uslovi za žitarice (pšenica, ječam i kukuruz)

Član 18

Pšenica, ječam i kukuruz čiji se viškovi mogu otkupljivati u okviru javne intervencije, moraju da ispunjavaju minimalne zahtjeve kvaliteta.

Minimalne zahtjeve iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uslovi za svježe goveđe meso

Član 19

Svježe goveđe meso čiji se viškovi mogu otkupljivati u okviru javne intervencije, mora da bude klasifikovano u skladu sa članom 21 ovog zakona.

Pomoć za privatno skladištenje

Član 20

Kada cijene pojedinih poljoprivrednih proizvoda padnu ispod referentnih cijena, radi stabilizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, može se sprovoditi mjera pomoć privatnom skladištenju

za poljoprivredne proizvode: maslinovo ulje, svježe ili rashlađeno goveđe meso koje potiče od goveda koja su starija od osam mjeseci, svježe svinjsko, jagnjeće, ovčje i kozje meso i sir.

Pomoć za privatno skladištenje može se dodijeliti samo za poljoprivredne proizvode porijeklom iz Crne Gore.

Pomoć za privatno skladištenje može se dodijeliti samo pravnim licima koja imaju skladišta, koja ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom i koja se nalaze na teritoriji Crne Gore i organizacijama proizvođača.

Pomoć za privatno skladištenje maslinovog ulja može se dodijeliti samo za maslinovo ulje koje ispunjava uslove propisane zakonom kojim je uređeno maslinovo ulje.

Pomoć za privatno skladištenje maslinovog ulja, može se dodijeliti i organizacijama proizvođača maslinovog ulja koje su upisane u Registar i proizvođačima maslinovog ulja, ako ispunjavaju uslove za skladištenje maslinovog ulja utvrđene ovim zakonom.

Pomoć za privatno skladištenje svježeg goveđeg, svinjskog, jagnječeg, ovčjeg i kozjeg mesa može se dodijeliti samo ako je klasifikovano u skladu sa članom 21 ovog zakona.

Pomoć za privatno skladištenje dodjeljuje se na osnovu javnog poziva Ministarstva.

Sredstva za pomoć za privatno skladištenje obezbjeđuju se iz Budžeta Crne Gore.

Klasifikacija i označavanje mesa (Carcasses klasifikacija)

Član 21

Trupovi goveđeg i telećeg svježeg mesa koji su stariji od osam mjeseci ili više i meso koje je od svinja koje nijesu korišćene u priplodu, klasifikuje se prema skali klasifikacije.

Klasifikacija ovčjeg i kozjeg mesa nije obavezna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, klasifikovanje trupova svježeg mesa nije obavezno, ako u objektima za klanje (klanica) godišnji prosjek na nedjeljnom nivou ne prelazi 75 grla goveda, odnosno 200 grla svinja.

Klasifikaciju svježeg goveđeg i svinjskog mesa, mogu da vrše samo lica obučena za klasifikaciju mesa.

Klasifikacija goveđeg i svinjskog svježeg mesa vrši se nakon stavljanja zdravstvene oznake u skladu sa zakonom kojim je uređena bezbjednost hrane.

Klasifikacija goveđeg i svinjskog svježeg mesa mora se vršiti u registrovanom objektu za klanje (klanica).

Nakon izvršene klasifikacije goveđeg i svinjskog svježeg mesa, trupovi se označavaju žigom.

Obuku lica za klasifikaciju mesa organizuje Ministarstvo na osnovu programa obuke za klasifikaciju mesa.

Način i skalu klasifikacije goveđeg, svinjskog, ovčjeg i kozijeg svježeg mesa, izgled žiga iz stava 7 ovog člana, način obuke i program obuke za klasifikaciju mesa i način označavanja goveđeg mesa prodajnom oznakom propisuje Ministarstvo.

Posebne interventne mjere

Član 22

Posebne interventne mjere sprovode se radi otklanjanja poremećaja na tržištu koji nastaju značajnim rastom ili padom cijena poljoprivrednih proizvoda ili drugih okolnosti koje dovode do ozbiljnih poremećaja na tržištu ili prijete poremećaju tržišta, a koje su posljedica bolesti životinja ili gubitka povjerenja potrošača do kojeg je došlo zbog postojanja opasnosti za zdravlje ljudi, životinja ili biljaka.

Mjere iz stava 1 ovog člana, sprovode se u slučajevima kada druge mjere propisane ovim zakonom nijesu dovoljne za stabilizaciju tržišta.

Posebna podrška za poljoprivredne proizvode

Član 23

Posebna podrška za poljoprivredne proizvode dodjeljuje se za:

- 1) Operativne programe organizacije proizvođača za voće i povrće;
- 2) Program poboljšanja dostupnosti hrane (voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda za škole);
- 3) Program podrške za vino;
- 4) Program podrške za pčelarske proizvode;
- 5) Program podrške za maslinovo ulje i stone masline.

Programi iz stava 1 ovog člana sadrže: korisnike podrške, poljoprivredne proizvode na koje se podrška odnosi, period na koji se podrška realizuje, iznos finansijskih sredstava za finansiranje programa, način vršenja kontrole utroška finansijskih sredstava i sprovođenja programa.

Programi iz stava 1 ovog člana sufinansiraju se iz Budžeta Crne Gore.

Programe iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo.

Operativni program organizacija proizvođača za voće i povrće

Član 24

Operativni programi organizacija proizvođača za voće i povrće, mogu se sufinansirati ako se odnose na:

- 1) planiranje poljoprivredne proizvodnje;
- 2) poboljšanje kvaliteta poljoprivrednih proizvoda;
- 3) podizanje komercijalne vrijednosti poljoprivrednih proizvoda;
- 4) promociju poljoprivrednih proizvoda;
- 5) sprovođenje mjera zaštite životne sredine;
- 6) sprečavanje i upravljanje kriznim situacijama.

Operativni programi iz stava 1 ovog člana, mogu se sufinansirati samo ako organizacije proizvođača imaju obezbijeđena sredstava za njihovo sprovođenje.

Sredstva za sufinansiranje operativnih programa dodjeljuju se na osnovu javnog poziva Ministarstva, koji sadrži uslove za proizvođačke organizacije i operativne programe i procentualni iznos sredstava u sufinansiranju za sprovođenje tih programa.

Program poboljšanja dostupnosti hrane (voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda za škole)

Član 25

Program poboljšanja dostupnosti hrane obuhvata podršku za obezbjeđivanje voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda za škole, radi poboljšanja prehrambenih navika djece predškolskog i školskog uzrasta.

Sredstva za podršku programa iz stava 1 ovog člana, mogu koristiti proizvođači i distributeri voća, povrća, mlijeka i mliječnih proizvoda iz Crne Gore.

Programi podrške za vino

Član 26

Programima podrške za vino mogu se sufinansirati:

- 1) promocija vina;
- 2) restrukturiranje i konverzija vinograda;
- 3) zelena berba;
- 4) investicije u oblasti proizvodnje vina;
- 5) inovacije u oblasti proizvodnje vina;
- 6) destilacija nusproizvoda.

Sredstva podrške mogu koristiti proizvođači vina na osnovu javnog poziva Ministarstva.

Programi podrške za pčelinje proizvode

Član 27

Programima podrške za pčelinje proizvode sufinansiraju se organizacije proizvođača pčelinjih proizvoda za:

- 1) tehničku pomoć pčelarima i udruženjima pčelara;
- 2) suzbijanje bolesti i štetočina u košnicama, pogotovo varooze;
- 3) racionalizacije troškova selidbe košnica;
- 4) pomoć laboratorijskim ispitivanjima pčelinjih proizvoda;
- 5) obnavljanje pčelinjeg fonda;
- 6) saradnja sa naučnim institucijama specijalizovanim za sprovođenje primjenjenih istraživačkih programa u oblasti pčelarstva i pčelinjih proizvoda;
- 7) praćenje tržišta;
- 8) poboljšanje kvaliteta pčelinjih proizvoda.

Programi podrške za maslinovo ulje i stone masline

Član 28

Programima podrške za maslinovo ulje i stone masline sufinansiraju se organizacije proizvođača maslinovog ulja i stonih maslina za:

- 1) praćenje kretanja na tržištu maslinovog ulja i stonih maslina;
- 2) sprovođenje mjera zaštite životne sredine;
- 3) modernizaciju uzgoja maslina u cilju povećanja konkurentnosti;
- 4) poboljšanje kvaliteta maslinovog ulja i stonih maslina;
- 5) sistem sledljivosti i sertifikacije u cilju praćenja kvaliteta maslinovog ulja.

Vremenski periodi sprovođenja mjera intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda

Član 29

Mjere intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda sprovode se za:

- 1) voće i povrće i prerađevine od voća i povrća od 1. januara do 31. decembra tekuće godine;
- 2) žitarice, maslinovo ulje i stone masline, mlijeko i mliječne proizvode od 1. jula tekuće do 30. juna naredne godine;
- 3) vino od 1. avgusta tekuće do 31. jula naredne godine.

Kontrola sprovođenja mjera intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda

Član 30

Kontrolu sprovođenja mjera intervencija na tržištu poljoprivrednih proizvoda, vrši Ministarstvo kontrolom na terenu i administrativnim putem.

Prikupljanje podataka i izvještavanje o cijenama poljoprivrednih proizvoda

Član 31

Radi praćenja tržišta poljoprivrednih proizvoda, privredna društva i preduzetnici koji prodaju, otkupljuju i uvoze poljoprivredne proizvode, dužni su da dostavljaju Ministarstvu podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda.

Podaci o cijenama i količinama proizvoda iz stava 1 ovog člana, unose se u Informacioni sistem za organizaciju i praćenje tržišta u sektoru poljoprivrede (u daljem tekstu: ISAMM), koji vodi Ministarstvo.

Na osnovu podataka iz stava 2 ovog člana, utvrđuje se tržišna cijena poljoprivrednih proizvoda.

Podaci o cijenama i količinama iz stava 1 ovog člana dostavljaju se svakih 15 dana.

Način vođenja ISAMM-a i poljoprivredne proizvode za koje se dostavljaju podaci o cijenama i količinama popisuje Ministarstvo.

Praćenje spoljnotrgovinske razmjene poljoprivrednih proizvoda

Član 32

Radi praćenja spoljnotrgovinske razmjene poljoprivrednih proizvoda, Ministarstvo može izdavati automatske dozvole za uvoz i izvoz određenih poljoprivrednih proizvoda.

Dozvole iz stava 1 ovog člana, izdaju se na osnovu podnijetog zahtjeva.

Kontrolu uvoza i izvoza poljoprivrednih proizvoda na osnovu izdatih automatskih dozvola vrši organ uprave nadležan za poslove carina (u daljem tekstu: Uprava carina).

Podatke o uvezenim i izvezenim količinama poljoprivrednih proizvoda na osnovu izdatih automatskih dozvola i uvezenih poljoprivrednih proizvoda na osnovu carinskih kvota Uprava carina, dužna je da dostavlja Ministarstvu u roku od sedam dana od dana izvršenog uvoza, odnosno izvoza.

Prilikom izdavanja dozvola iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može od uvoznika, odnosno izvoznika zatražiti polaganje sredstava osiguranja koja garantuju da će proizvodi za koje je dozvola izdata biti uvezeni, odnosno izvezeni.

Način izdavanja automatskih dozvola, proizvodi za koje se izdaje automatska dozvola, obrazac zahtjeva iz stava 2 ovog člana, dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev, vrstu i visinu sredstava osiguranja, propisuje Ministarstvo.

V. NADZOR

Mjere nadzora

Član 33

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Poslove inspekcijskog nadzora vrši Ministarstvo preko poljoprivrednog inspektora i organ uprave nadležan za bezbjednost hrane preko inspektora za hranu, veterinarskog i fitosanitarnog inspektora.

Ovlašćenja inspektora za hranu, veterinarskog, fitosanitarnog i poljoprivrednog inspektora

Član 34

Pored ovlašćenja inspektora utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor, inspektor za hranu, veterinarski, fitosanitarni i poljoprivredni inspektor ima i ovlašćenja da:

1) provjerava da li poljoprivredni proizvodi: voće, povrće i prerađevine od voća i povrća, živo bilje, jaja, živinsko meso, stone masline i masti biljnog i životinjskog porijekla, koji se stavljaju na tržište ispunjavaju opšte i posebne standarde;

2) provjerava da li je goveđe i svinjsko svježe meso, koje se stavlja na tržište, klasifikovano ili potiče od trupova, polovina i četvrtina kod kojih je izvršena klasifikacija;

3) provjerava da li je goveđe svježe meso koje se stavlja na tržište dobijeno od goveda starijih od osam mjeseci;

4) provjerava da li je svinjsko svježe meso koje se stavlja na tržište dobijeno od svinja koje nijesu korišćene u priplodu;

5) provjerava da li je klasifikovano goveđe i svinjsko meso označeno žigom;

6) provjerava da li se klasifikacija goveđeg i svinjskog svježeg mesa vrši u objektu za klanje (klanica);

7) provjerava da li su mlijeko i mliječni proizvodi, živinsko meso, jaja, masti biljnog i životinjskog porijekla i stone masline označeni prodajnom oznakom;

8) provjerava i druge uslove predviđene ovim zakonom.

Upravne mjere i radnje inspektora za hranu, veterinarskog, fitosanitarnog i poljoprivrednog inspektora

Član 35

Pored upravnih mjera i radnji utvrđenih zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor inspektor za hranu, veterinarski, fitosanitarni i poljoprivredni inspektor obavezan je da preduzme i sljedeće upravne mjere i radnje:

- 1) zabrani stavljanje na tržište voća i povrća, ako pravno i fizičko lice nije upisano u registar trgovaca;
- 2) zabrani stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda: voća, povrća i prerađevina od voća i povrća, živo bilje, jaja, živinsko meso, stone masline i masti biljnog i životinjskog porijekla koji ne ispunjavaju opšte i posebne tržišne standarde;
- 3) zabrani stavljanje na tržište goveđeg i svinjskog svježeg mesa, koje nije klasifikovano ili ne potiče od trupova, polovina i četvrtina kod kojih je izvršena klasifikacija;
- 4) zabrani stavljanje na tržište goveđeg svježeg mesa koje nije dobijeno od goveda starijih od osam mjeseci;
- 5) zabrani stavljanje na tržište klasifikovanog goveđeg i svinjskog mesa koje nije označeno žigom;
- 6) zabrani stavljanje na tržište goveđeg i svinjskog svježeg mesa koje nije klasifikovano u objektu za klanje (klanica);
- 7) naredi povlačenje sa tržišta mlijeka i mliječnih proizvoda, živinskog mesa, jaja, masti biljnog i životinjskog porijekla i stonih maslina ako nijesu označeni prodajnom oznakom;
- 8) odredi i druge i mjere i radnje u skladu sa zakonom.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Član 36

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) stavlja na tržište poljoprivredne proizvode: voće, povrće i prerađevine od voća i povrća, živo bilje, jaja, živinsko meso, stone masline, masti biljnog i životinjskog porijekla i hmelj koji ne ispunjavaju opšte i posebne standarde za stavljanje na tržište (član 3 stav 1);
- 2) stavlja na tržište voće i povrće kao svježe, koje nije zdravog i prikladnog izgleda, odgovarajućeg tržišnog kvaliteta i na koje nije navedena zemlja porijekla (član 3 stav 4);
- 3) stavlja na tržište voće i povrće, a nije upisano u registar trgovaca (član 4 stav 1);
- 4) voće i povrće prilikom stavljanja na tržište ne prati potvrda o usaglašenosti sa tržišnim standardima koju izdaje Ministarstvo (član 4 stav 2);
- 5) ne vodi evidenciju o izvršenim kontrolama usaglašenosti voća i povrća u skladu sa tržišnim standardima (član 5 stav 6);
- 6) ne dostavlja mjesečno Ministarstvu izvještaj o količini otkupljenog sirovog mlijeka kao prvi otkupljivač koji vrši otkup sirovog mlijeka (član 6 stav 2);
- 7) stavlja na tržište goveđe, teleće i živinsko meso, jaja, masti biljnog i životinjskog porijekla, mlijeko i mliječne proizvode, masti biljnog i životinjskog porijekla namijenjene ljudskoj ishrani i stone masline koji nijesu označeni oznakom i/ili prodajnom oznakom (član 7 stav 1);
- 8) vrši otkup sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja radi dalje prerade ili plasmana na tržište, isporuku sirovog mlijeka, mliječnih proizvoda i živih životinja bez zaključenog ugovora o isporuci (član 13 stav 1);
- 9) klasifikaciju svježeg goveđeg i svinjskog mesa ne vrše lica obučena za klasifikaciju mesa (član 21 stav 4);
- 10) klasifikaciju goveđeg i svinjskog svježeg mesa ne vrši u registrovanom objektu za klanje (klanica) (član 21 stav 6);

11) prodaje, otkupljuje i uvozi poljoprivredne proizvode a ne dostavlja Ministarstvu podatke o cijenama i količinama određenih poljoprivrednih proizvoda radi praćenja tržišta poljoprivrednih proizvoda (član 31 stav 1);

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 4, 6, 8, 9, 10 i 11 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 6.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 tač. 1 do 3, 6 i 8 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2.000 eura.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 37

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primjene

Član 38

Odredbe čl. 25, 27, 28 i 31 ovog zakona primjenjivaće se od 1. februara 2020. godine.

Prestanak važenja

Član 39

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 35, 36 i 37 Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službeni list CG“, br. 56/09, 34/14 i 1/15).

Stupanje na snagu

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Crna Gora

DECENIJA
OBNOVE
NEZAVISNOSTI
HILJADU GODINA
DRŽAVNOSTI
2016

Da je vječna Crna Gora

Vlada Crne Gore
Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja

Broj: 320-2412/16-3

Podgorica: 28. jun 2016. godine

IZVJEŠTAJ SA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O UREĐENJU TRŽIŠTA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

I Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je 13. maja 2016. godine, u skladu sa Uredbom o postupku i načinu sprovođenja Javne rasprave u pripremi zakona (Sl. list CG br. 12/12), dalo na javnu raspravu Nacrt zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda, čiji tekst je objavljen na internet stranici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i portalu e-uprave.

Javna rasprava je trajala 40 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, u dnevnom listu „Pobjeda“ i portalu e-uprave, zaključno sa 22. junom 2016. godine. U toku javne rasprave o tekstu Nacrta zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda organizovana su dva okrugla stola.

Okrugli sto o Nacrtu zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda održan je 8. juna 2016. godine u Bijelom Polju – u sali opštine Bijelo Polje.

Okrugli sto o Nacrtu zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda održan je 10. jun 2016. godine u Podgorici - u zgradi stare Vlade Crne Gore.

II Ovlašćeni prestavnici Ministarstva koji su učestvovali u raspravi:

1) Danijela Stolica, generalna direktorica Direktorata za poljoprivredu i ribarstvo;

2) Mirsad Spahić, savjetnik u Odjeljenju za ekonomske analize.

III Broj i struktura učesnika u raspravi

Raspravi su pored predstavnika obrađivača propisa prisustvovali i poljoprivredni proizvođači, predstavnici udruženja poljoprivrednika, predstavnici opštinskih i regionalnih poljoprivrednih službi.

IV Broj i struktura dostavljenih komentara, sugestija i predloga

U roku predviđenom Pozivom na Javnu raspravu, nije bilo dostavljenih komentara na Nacrt zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda u elektronskoj i pismenoj formi.

V Tokom rasprave date su sljedeće primjedbe i sugestije:

1. Predstavnicom Privredne komore Crne Gore, gđa Lidija Rmuš, predložila je da u član 3 – „Lista poljoprivrednih proizvoda“, gdje su pobrojani poljoprivredni proizvodi na koje se Nacrt zakona odnosi, treba uvrstiti i duvan.

Odgovor: Predlog je prihvaćen, u član 3 – „Lista poljoprivrednih proizvoda“ će se uvrstiti i duvan, što je u skladu sa Uredbom br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta, od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda.

2. Svetozar Radonjić (Agrovita Eco) je predložio da država Crna Gora i Ministarstvo poljoprivrede treba da zabrane prekomjeren uvoz poljoprivrednih proizvoda kako bi zaštitili interese domaćih proizvođača, što treba da bude predmet ovoga Zakona.

Odgovor: Predlog nije prihvaćen. Imajući u vidu obaveze koje je Crna Gora prihvatila potpisivanjem međunarodnog ugovora sa STO, kao i obaveze usklađivanja nacionalnih propisa sa propisima EU, Ministarstvo poljoprivrede i država Crna Gora ne mogu zabraniti uvoz poljoprivrednih proizvoda, kao ni što druge zemlje potpisnice ne mogu zabraniti uvoz naših proizvoda, ukoliko ti proizvodi zadovoljavaju standarde kvaliteta koji su u važećim propisima. Dakle, predmet ovog zakona ne može biti zabrana uvoza poljoprivrednih proizvoda.

3. Momčilo Popović (Farmont doo) je predložio da se u član 3 – „Lista poljoprivrednih proizvoda“ uvrsti i ljekovito bilje.

Odgovor: Predlog nije prihvaćen. U član 3 – „Lista poljoprivrednih proizvoda“ nije uvršteno ljekovito bilje, jer se Zakon odnosi samo na proizvode koji se nalaze u Uredbi br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta.